

Parlamentul României - Lege nr. 223/2015 din 24 iulie 2015

Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat

În vigoare de la 01 ianuarie 2016

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 556 din 27 iulie 2015. Nu există modificări până la 28 iulie 2015.

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - Dreptul la pensii și asigurări sociale pentru militari, polițiști și funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare este garantat de stat și se exercită, în condițiile prezentei legi, prin sistemul pensiilor militare de stat și alte drepturi de asigurări sociale din domeniul apărării naționale, ordinii publice și securității naționale, denumit în continuare sistemul pensiilor militare de stat.

Art. 2. - Principiile de bază ale sistemului pensiilor militare de stat sunt următoarele:

a) principiul unicității, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul de pensii militare de stat bazat pe aceleași norme de drept, pentru toți participanții la acesta;

b) principiul egalității, prin care se asigură tuturor participanților la sistemul de pensii militare de stat un tratament nediscriminatoriu între persoane aflate în aceeași situație juridică, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;

c) principiul imprescriptibilității, potrivit căruia dreptul la pensie nu se prescrie;

d) principiul incesibilității, potrivit căruia dreptul la pensie nu poate fi cedat, total sau parțial;

e) principiul autonomiei, bazat pe organizarea, conducerea și administrarea, de sine stătătoare, a sistemului pensiilor militare de stat de către instituțiile din domeniul apărării naționale, ordinii publice și securității naționale;

f) principiul recunoștinței față de loialitatea, sacrificiile și privațiunile suferite de militari, polițiști și funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și familiile acestora pe timpul carierei.

Art. 3. - În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

a) militar - cadrul militar, astfel cum este definit de Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, soldatul și gradatul profesionist, așa cum sunt definiți de Legea nr. 384/2006 privind statutul soldaților și gradaților profesioniști, cu modificările și completările ulterioare, militarul angajat pe bază de contract, jandarmul angajat pe bază de contract, precum și preotul militar, așa cum este definit de Legea nr. 195/2000 privind constituirea și organizarea clerului militar;

b) polițist - funcționarul public cu statut special, astfel cum este definit de Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare;

c) funcționar public cu statut special - funcționarul public cu statut special din sistemul administrației penitenciare încadrat în Ministerul Justiției sau în unități subordonate acestuia, astfel cum este definit de Legea nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor, republicată;

d) pensionar militar - persoana definită la lit. a)-c), care beneficiază de pensie militară de stat în condițiile prezentei legi;

e) vechimea în serviciu - perioada în care o persoană din sistemul de apărare națională, ordine publică și securitate națională s-a aflat în una dintre următoarele situații:

1. a avut calitatea de cadru militar/polițist/funcționar public cu statut special, în activitate;

2. a avut calitatea de militar angajat pe bază de contract/jandarm angajat cu contract/polițist de frontieră angajat cu contract/soldat și gradat voluntar/soldat și gradat profesionist;

3. a îndeplinit serviciul militar ca militar în termen, militar cu termen redus, elev sau student al unei instituții militare de învățământ din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională pentru formarea cadrelor militare/polițiștilor/funcționarilor publici cu statut special, cu excepția învățământului liceal;

4. a fost concentrată sau mobilizată ca rezervist;

5. a fost în captivitate;

6. a îndeplinit activități pastoral-misionare, duhovnicești și religioase, în calitate de preot ori ca preot militar în instituțiile din sistemul de apărare națională, ordine publică și securitate națională, prin încheierea unui contract individual de muncă;

f) vechime cumulată - perioadele de timp recunoscute ca vechime în serviciu, vechime în muncă, stagiul de cotizare sau perioade asimilate în vederea obținerii unei pensii în condițiile legii;

g) vechime efectivă - vechimea prevăzută la lit. f), care nu cuprinde sporurile acordate pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite, speciale sau alte condiții de muncă, respectiv grupa I și/sau a II-a de muncă;

h) stagiul potențial - perioada de timp prevăzută de prezenta lege acordată la calculul pensiei de invaliditate, ca o creditare pentru vechimea nerealizată din cauza afecțiunilor invalidante;

i) stagiul de cotizare - perioada în care persoanele prevăzute la lit. a)-c) au datorat/plătit contribuții de asigurări sociale de stat în sistemul public de pensii;

j) vârstă standard de pensionare - vârsta stabilită de prezenta lege, la care se poate obține pensie pentru limită de vârstă, în condițiile legii, precum și vârsta din care se operează reducerile prevăzute de lege;

k) case de pensii sectoriale - casele de pensii care funcționează în subordinea Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, care îndeplinesc atribuțiile prevăzute de prezenta lege și funcționează cu respectarea legislației în vigoare privind protecția informațiilor clasificate în instituțiile din sistemul național de apărare națională, ordine publică și securitate națională.

Art. 4. - Sistemul pensiilor militare de stat acoperă riscurile activității specifice sistemului de apărare, ordine publică și securitate națională, interzicerea sau restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți din [Constituția](#) României, precum și pierderile de venituri datorate invalidității, bătrâneții sau decesului.

Art. 5. - (1) Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul Român de Informații asigură aplicarea reglementărilor referitoare la pensiile militare de stat și alte drepturi de asigurări sociale ale militarilor, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special și exercită controlul aplicării acestora.

(2) Fondurile necesare pentru plata pensiilor militare de stat și a altor drepturi de asigurări sociale convenite pensionarilor militari se asigură de la bugetul de stat, prin bugetele instituțiilor prevăzute la alin. (1).

Art. 6. - Administrarea sistemului pensiilor militare de stat se realizează prin case de pensii sectoriale.

Art. 7. - (1) În sistemul pensiilor militare de stat, evidența drepturilor de pensii militare de stat și a drepturilor de asigurări sociale se realizează pe baza codului numeric personal, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Datele cu caracter personal actualizate pentru toți cetățenii români, cetățenii Uniunii Europene, ai statelor membre ale Spațiului Economic European, ai Confederației Elvețiene și pentru străinii care au înregistrat rezidența/șederea în România, pentru care casele de pensii sectoriale stabilesc drepturile de pensie și întocmesc documentații de plată și/sau efectuează plata pensiilor și a altor drepturi de asigurări sociale sunt furnizate acestora, gratuit, de către Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date.

(3) Datele prevăzute la alin. (2) sunt furnizate gratuit, la cererea caselor de pensii sectoriale, de către autoritățile, instituțiile publice sau orice altă instituție care deține astfel de informații.

Art. 8. - Cheltuielile, în sistemul pensiilor militare de stat, acoperă contravaloarea pensiilor militare de stat și a altor drepturi de asigurări sociale, sumele necesare organizării și funcționării sistemului pensiilor militare de stat și a altor prestații prevăzute de lege.

Art. 9. - Condițiile de muncă în care se desfășoară activitatea militarilor, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special pot fi:

- a) normale;
- b) deosebite;
- c) speciale;
- d) alte condiții.

Art. 10. - Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special detașați în afara instituției din care fac parte beneficiază de condițiile de muncă specifice funcțiilor din care au fost detașați sau funcțiilor asimilate/similare, după caz.

Art. 11. - (1) Încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite, speciale și alte condiții se realizează pe baza criteriilor și metodologiei de încadrare prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.294/2001 privind stabilirea locurilor de muncă și activităților cu condiții deosebite, condiții speciale și alte condiții, specifice pentru cadrele militare în activitate, cu modificările ulterioare, și de Hotărârea Guvernului nr. 1.822/2004 privind stabilirea locurilor de muncă și activităților cu condiții deosebite, speciale și alte condiții, specifice pentru polițiști, cu modificările ulterioare.

(2) Prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.294/2001, cu modificările ulterioare, aplicabile militarilor din cadrul Ministerului Justiției, se aplică și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

(3) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile și militarilor, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare care au trecut în rezervă/retragere, respectiv au încetat raporturile de serviciu, până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 12. - În sistemul pensiilor militare de stat se acordă următoarele drepturi:

- a) pensii militare de stat;
- b) alte drepturi de asigurări sociale.

Art. 13. - Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special pot beneficia de o singură pensie militară de stat.

CAPITOLUL II

Sistemul pensiilor militare de stat

Art. 14. - În sistemul pensiilor militare de stat se acordă următoarele categorii de pensii:

- a) pensia de serviciu;
- b) pensia de invaliditate;
- c) pensia de urmaș.

SECȚIUNEA 1

Pensia de serviciu

Art. 15. - Pensia de serviciu poate fi:

- a) pentru limită de vârstă;
- b) anticipată;
- c) anticipată parțială.

Art. 16. - (1) Au dreptul la pensie de serviciu pentru limită de vârstă militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, în activitate, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) au împlinit vârsta standard de pensionare pentru limită de vârstă;
- b) au o vechime efectivă de cel puțin 25 de ani, din care cel puțin 15 ani reprezintă vechimea în serviciu.

(2) Vârsta standard de pensionare pentru limită de vârstă, prevăzută la alin. (1) lit. a), este de 60 de ani. Atingerea acestei vârste se realizează prin creșterea vârstelor standard de pensionare, conform eșalonării prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta lege.

Art. 17. - (1) Au dreptul la pensie de serviciu anticipată militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, în activitate, care îndeplinesc cumulativ condițiile de vechime prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. b), au împlinit vârsta standard de pensionare pentru limită de vârstă diminuată cu 5 ani și se află în una dintre următoarele situații:

a) sunt trecuți în rezervă ori au încetat raporturile de serviciu ca urmare a reorganizării unor unități și a reducerii unor funcții din statele de organizare, precum și pentru alte motive sau nevoi ale instituțiilor din domeniul apărării naționale, ordinii publice și securității naționale;

b) sunt trecuți în rezervă sau direct în retragere ori au încetat raporturile de serviciu ca urmare a clasării ca inapt sau apt limitat pentru serviciul militar/serviciu de către comisiile de expertiză medico-militară.

(2) La acordarea pensiei de serviciu anticipate, diminuarea vârstei standard de pensionare cu 5 ani prevăzută la alin. (1) nu poate fi cumulată cu nicio altă reducere reglementată de prezenta lege sau de alte acte normative.

Art. 18. - (1) Au dreptul la pensie de serviciu anticipată parțială militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, în activitate, care au o vechime efectivă de minimum 20 de ani, dintre care cel puțin 10 ani vechime în serviciu, și care se află în una dintre următoarele situații:

a) sunt trecuți în rezervă ori au încetat raporturile de serviciu, ca urmare a reorganizării unor unități și a reducerii unor funcții din statele de organizare, precum și pentru alte motive sau nevoi ale instituțiilor din domeniul apărării naționale, ordinii publice și securității naționale;

b) sunt trecuți în rezervă sau direct în retragere ori au încetat raporturile de serviciu ca urmare a clasării ca inapt sau apt limitat pentru serviciul militar/serviciu de către comisiile de expertiză medico-militară.

(2) Cuantumul pensiei anticipate parțiale pentru militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special în activitate prevăzuți la alin. (1) se calculează pentru numărul anilor de vechime în serviciu stabiliți în condițiile art. 3 lit. e), la care se adaugă sporurile acordate conform art. 24.

(3) La împlinirea vârstei standard de pensionare, prevăzută de prezenta lege, pensia de serviciu anticipată parțială devine pensie de serviciu pentru limită de vârstă, iar cuantumul pensiei militare se recalculează prin raportare la vechimea cumulată calculată la data trecerii în rezervă ori a încetării raporturilor de serviciu.

Art. 19. - Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, care la data trecerii în rezervă ori a încetării raporturilor de serviciu nu îndeplinesc condițiile de acordare a unei pensii de serviciu, dar au o vechime în serviciu de cel puțin 10 ani, beneficiază de pensie de serviciu la împlinirea vârstei standard de pensionare pentru limită de vârstă prevăzută de prezenta lege, pentru numărul anilor de vechime în serviciu, stabiliți în condițiile art. 3 lit. e), la care se adaugă sporurile acordate conform art. 24.

Art. 20. - La împlinirea vârstei prevăzute de prezenta lege pentru obținerea pensiei militare de serviciu pentru limită de vârstă, pensia de serviciu anticipată devine, din oficiu, pensie de serviciu pentru limită de vârstă.

Art. 21. - (1) Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special care, la data trecerii în rezervă/retragere sau încetării raporturilor de serviciu, îndeplinesc condițiile de vechime prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. b), au dreptul la pensie de serviciu pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei prevăzute la art. 16 alin. (2), astfel:

a) pentru activitate realizată în condiții de muncă deosebite:

Vechime realizată în condiții deosebite și/sau în grupa a II-a de muncă (ani împliniți)	Reducerea vârstei prevăzute la art. 16 alin. (2):	
	Ani	Luni
6	1	-
8	1	6
10	2	-
12	2	6
14	3	-
16	3	6
18	4	-
20	4	6
22	5	-
24	5	6
26	6	-
28	6	6
30	7	-
32	7	6
35	8	-

b) pentru activitate realizată în condiții de muncă speciale și alte condiții:

Vechime realizată în condiții speciale și alte	Reducerea vârstei prevăzute la art. 16 alin. (2):
--	---

condiții și/sau în grupa I de muncă (ani împliniți)	Ani	Luni
2	1	-
3	1	6
4	2	-
5	2	6
6	3	-
7	3	6
8	4	-
9	4	6
10	5	-
11	5	6
12	6	-
13	6	6
14	7	-
15	7	6
16	8	-
17	8	6
18	9	-
19	9	6
20	10	-
21	10	6
22	11	-
23	11	6

24	12	-
25	12	6
26 de ani și peste	13	-

(2) Reducerea vârstei standard de pensionare, potrivit alin. (1) sau în alte condiții stabilite prin acte normative, nu poate fi mai mare de 13 ani. Prin reducere, vârsta standard de pensionare nu poate fi mai mică de 45 de ani.

Art. 22. - (1) Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, în activitate, care au o vechime efectivă de 20 de ani în calitate de personal din unități/structuri de intervenție și acțiuni speciale, personal în unități de intervenție antiteroristă, personal navigant pe elicoptere, avioane de vânătoare, vânătoare- bombardament și cercetare, aeronave de transport, aeronave de instrucție ale școlilor militare de aviație, scafandrii, precum și personalul din unitățile de comunicații, radiolocație și război electronic beneficiază, la cerere, de pensie de serviciu anticipată sau anticipată parțială, indiferent de vârstă, dacă au o vechime ca militar/polițist/funcționar public cu statut special, în activitate, de cel puțin 10 ani.

(2) La împlinirea vârstei standard de pensionare, persoanele prevăzute la alin. (1) beneficiază de pensie de serviciu pentru limită de vârstă în condițiile prevăzute de art. 18 alin. (3) sau, după caz, de art. 20.

Art. 23. - (1) Vechimea în serviciu care se ia în considerare la stabilirea pensiei de serviciu este perioada în care o persoană s-a aflat în una sau mai multe din situațiile prevăzute la art. 3 lit. e), la care se adaugă sporurile acordate conform art. 24.

(2) Vechimea în serviciu pentru deschiderea dreptului la pensia de serviciu nu cuprinde și sporul acordat pentru activitatea desfășurată în condițiile de muncă prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.294/2001, cu modificările ulterioare, și de Hotărârea Guvernului nr. 1.822/2004, cu modificările ulterioare.

Art. 24. - La stabilirea pensiei se ia în calcul, pentru fiecare an lucrat efectiv, în condițiile stabilite de Hotărârea Guvernului nr. 1.294/2001, cu modificările ulterioare, și de Hotărârea Guvernului nr. 1.822/2004, cu modificările ulterioare, astfel:

- a) 1 an și 3 luni, în cazul celor care și-au desfășurat activitatea în condiții deosebite;
- b) 1 an și 6 luni, în cazul celor care și-au desfășurat activitatea în condiții speciale;
- c) 2 ani, în cazul celor care și-au desfășurat activitatea în alte condiții.

Art. 25. - (1) Constituie vechime pentru stabilirea pensiei militare de stat în condițiile art. 16-18, art. 22 și art. 32 și perioadele recunoscute ca vechime în serviciu, vechime în muncă, stagiul de cotizare sau perioade asimilate în condițiile legii, până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Vechimea valorificată pentru stabilirea pensiei militare de stat conform alin. (1) nu se poate valorifica și în sistemul public de pensii sau în sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate acestuia, în condițiile protocoalelor încheiate între entitățile implicate.

(3) În cazul în care din însumarea perioadelor de vechime rezultă fracțiuni de cel puțin 6 luni, acestea se întregesc la un an în favoarea beneficiarului, iar cele mai mici se neglijează.

Art. 26. - (1) Pentru cadrele militare, polițiștii și funcționarii publici cu statut special care la data trecerii în rezervă sau a încetării raporturilor de serviciu nu îndeplinesc condițiile de acordare a unei pensii prevăzute la art. 14 lit. a) și b), deschiderea dreptului la pensie se efectuează mai întâi de către sistemul în care îndeplinește condițiile cumulative de pensionare, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 19.

(2) Între sistemul pensiilor militare de stat și sistemul public de pensii, precum și sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate acestuia se recunosc reciproc stagiile de cotizare, respectiv vechimea în muncă sau vechimea în serviciu, în vederea deschiderii dreptului la pensie în condițiile alin. (1).

(3) În situația prevăzută la alin. (1), pensia militară de stat se stabilește doar pentru perioadele de vechime în serviciu, la care se adaugă sporurile acordate conform art. 24, la calculul pensiei de invaliditate stagiul potențial se acordă doar de către ultimul sistem în care persoana a fost asigurată.

Art. 27. - Perioadele de vechime în serviciu prevăzute la art. 3 lit. e) pct. 3-5, care sunt recunoscute ca perioade asimilate în sistemul public de pensii sau care constituie vechime în muncă sau în serviciu în sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate sistemului public de pensii, se iau în calcul, opțional, în unul dintre sisteme.

Art. 28. - (1) Baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat este media tuturor veniturilor brute realizate în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate, actualizate la data deschiderii drepturilor de pensie, la alegerea persoanelor prevăzute la art. 3 lit. a) -c). La media obținută se adaugă un spor de până la 15% în condițiile stabilite prin ordin comun al conducătorilor instituțiilor din domeniul apărării naționale, ordinii publice și securității naționale.

(2) Pentru militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special pensionați în condițiile art. 19, 26 și 38, baza de calcul utilizată pentru stabilirea pensiei militare de stat este cea prevăzută la alin. (1), actualizată la data deschiderii dreptului la pensie.

(3) Actualizarea prevăzută la alin. (2) se face la deschiderea drepturilor de pensii ca urmare a majorării soldei de funcție/salariului de funcție și soldei de grad/salariului gradului profesional, deținute la data trecerii în rezervă/încetării raporturilor de serviciu.

(4) Baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat pentru personalul trimis în misiune permanentă în străinătate, precum și pentru personalul suspendat ca urmare a exercitării unei funcții de demnitate publică, care îndeplinește, în această perioadă, condițiile de trecere în rezervă/încetare a raporturilor de serviciu cu drept la pensie, este cea prevăzută la alin. (1) și (2).

(5) În situația în care baza de calcul stabilită potrivit alin. (3) este mai mică decât cea stabilită potrivit alin. (1), personalul aflat în misiune permanentă în străinătate poate opta pentru situația cea mai avantajoasă.

(6) Pentru soțul/soția, militar, polițist sau funcționar public cu statut special, aflat/aflată în concediu fără plată pentru a-și urma soția/soțul trimisă/trimis în misiune permanentă în străinătate, în ultimii 5 ani anteriori îndeplinirii vârstei standard de pensionare, se utilizează ca bază de calcul media tuturor veniturilor brute realizate în 6 luni consecutive, la alegere, din ultimii 5 ani de activitate anteriori plecării în misiune.

(7) Pentru personalul militar, polițistii și funcționarii publici cu statut special detașați în afara instituțiilor publice de apărare, ordine publică și siguranță națională, pensia militară de stat se stabilește potrivit prevederilor art. 29.

(8) La stabilirea venitului brut nu se au în vedere dispozițiile Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 29. - (1) Quantumul pensiei de serviciu se determină în procente din baza de calcul, astfel:

a) militarii, polițistii și funcționarii publici cu statut special, cu vechime cumulată conform art. 3 lit. f) de cel puțin 25 de ani, beneficiază, la împlinirea vârstei prevăzute de lege, de pensie de serviciu, în quantum de 80% din baza de calcul prevăzută la art. 28;

b) pentru fiecare an care depășește vechimea prevăzută la lit. a), la quantumul pensiei se adaugă câte 1% din baza de calcul prevăzută la art. 28, fără a se putea depăși venitul brut utilizat la calculul pensiei la data deschiderii dreptului la pensie.

(2) De pensie de serviciu beneficiază și militarii, polițistii și funcționarii publici cu statut special cu o vechime cumulată de până la 25 ani, quantumul pensiei fiind diminuat cu 1% din baza de calcul prevăzută la art. 28 pentru fiecare an care lipsește din vechimea integrală.

Art. 30. - (1) Procentele corespunzătoare pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite, speciale sau alte condiții, respectiv în grupa I și/sau a II-a de muncă, prevăzute la art. 29 alin. (1) lit. b) și alin. (2), se acordă militarilor, polițistilor și funcționarilor publici cu statut special care au lucrat efectiv cel puțin 20 de ani în condiții deosebite sau 15 ani în condiții speciale sau alte condiții.

(2) În situația în care persoanele prevăzute la alin. (1) au lucrat mai puțin de 20 de ani în condiții deosebite, respectiv mai puțin de 15 ani în condiții speciale sau alte condiții, la procentul corespunzător activității desfășurate în condiții normale se acordă un spor proporțional cu timpul efectiv lucrat în condiții deosebite, speciale sau alte condiții, respectiv în grupa I și/sau a II-a de muncă, fără a depăși procentul prevăzut la art. 29 alin. (2).

Art. 31. - (1) Cota de contribuție individuală la bugetul de stat este egală cu cota de contribuție individuală de asigurări sociale. Baza lunară de calcul al contribuției individuale o reprezintă solda lunară brută/salariul lunar brut.

(2) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, contribuția individuală la bugetul de stat, suportată de personalul prevăzut la art. 1, nu va diminua soldele/salariile nete realizate lunar.

SECȚIUNEA a 2-a Pensia de invaliditate

Art. 32. - Au dreptul la pensie de invaliditate militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă din cauza:

a) producerii unor accidente de muncă sau a unei boli contractate în timpul și din cauza îndeplinirii serviciului militar/serviciului, tuberculozei, neoplaziilor, schizofreniei și SIDA;

b) accidentelor sau bolilor care nu au legătură cu îndeplinirea serviciului militar/serviciului.

Art. 33. - Beneficiază de pensie de invaliditate, în condițiile prevăzute la art. 32 lit. a), și elevii și studenții instituțiilor de învățământ din sistemul de apărare națională, ordine publică și securitate națională care și-au pierdut cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, ca urmare a accidentelor de muncă sau a bolilor profesionale survenite în timpul și din cauza activității în aceste instituții.

Art. 34. - Pensia de invaliditate se determină în raport cu gradul de pierdere a capacității de muncă, astfel:

a) invaliditatea de gradul I, caracterizată prin pierderea totală a capacității de muncă și a capacității de autoîngrijire, necesitând îngrijire sau supraveghere permanentă din partea altei persoane;

b) invaliditatea de gradul II, caracterizată prin pierderea totală a capacității de muncă, cu posibilitatea invalidului de a se autoîngriji fără ajutorul altei persoane;

c) invaliditatea de gradul III, caracterizată prin pierderea a cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, persoana putând să presteze o activitate profesională după trecerea sa în rezervă/încetarea raporturilor de serviciu, corespunzătoare a cel mult jumătate din timpul normal de muncă.

Art. 35. - (1) Criteriile și normele pe baza cărora se face încadrarea în gradele I, II și III de invaliditate sunt prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 56/2012 pentru aprobarea criteriilor și normelor de diagnostic clinic, diagnostic funcțional și de evaluare a capacității de muncă pe baza cărora se stabilește aptitudinea și încadrarea în grade de invaliditate pentru cadrele militare, soldații și gradații voluntari, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

(2) Comisiile centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, după caz, organizează, îndrumă și controlează activitatea de expertiză medicală.

Art. 36. - (1) Evaluarea capacității de muncă, în vederea stabilirii gradului de invaliditate, se face de către comisiile de expertiză medico-militară de pe lângă spitalele din sistemul de apărare națională, ordine publică și securitate națională.

(2) Pentru evaluarea capacității de muncă, cererea și documentele medicale ale solicitantului se depun la comisiile de expertiză medico-militară prevăzute la alin. (1).

(3) În urma examinării clinice și analizării documentelor medicale, comisiile de expertiză medico-militară prevăzute la alin. (1) emit decizii medicale de încadrare într-un grad de invaliditate, care vor fi avizate de comisia centrală de expertiză medico-militară a Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, după caz.

(4) În situația în care, pentru emiterea deciziei medicale prevăzute la alin. (3), sunt necesare investigații sau examinări de specialitate suplimentare, comisiile de expertiză medico-militară propun, după caz, prelungirea duratei concediului pentru incapacitate temporară de muncă, în condițiile legii.

(5) Decizia medicală prevăzută la alin. (3) se emite în termen de 45 de zile de la data înregistrării cererii și se comunică în termen de 5 zile de la emitere. În situațiile prevăzute la alin. (4), termenul de emitere a deciziei medicale se prelungește corespunzător.

(6) Decizia medicală asupra capacității de muncă poate fi contestată, în termen de 30 de zile de la comunicare, la comisia centrală de expertiză medico-militară a Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne sau a Serviciului Român de Informații, după caz.

(7) Contestația prevăzută la alin. (6) se soluționează în termen de 45 de zile de la înregistrare. Decizia emisă în soluționarea contestației se comunică în termen de 5 zile de la data soluționării.

(8) Deciziile comisiilor centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, prevăzute la alin. (7), date în soluționarea contestațiilor, pot fi atacate la instanțele judecătorești competente în termen de 30 de zile de la comunicare.

(9) Deciziile medicale asupra capacității de muncă, precum și deciziile prevăzute la alin. (7) necontestate în termen rămân definitive și executorii.

Art. 37. - Constituirea, organizarea, funcționarea și atribuțiile comisiilor de expertiză medico-militară se stabilesc prin regulament comun, aprobat de ministrul apărării naționale, ministrul afacerilor interne, ministrul justiției și directorul Serviciului Român de Informații.

Art. 38. - Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, care și-au pierdut capacitatea de muncă din cauza unor accidente sau a unor boli care nu au legătură cu îndeplinirea serviciului militar/serviciului, beneficiază de pensia de invaliditate dacă au realizat, în condițiile legii, vechime în serviciu.

Art. 39. - (1) Cuantumul pensiei de invaliditate se stabilește conform prevederilor [art. 29](#) și [30](#).

(2) Vechimea utilizată pentru calculul pensiei de invaliditate se stabilește potrivit prevederilor [art. 25](#) și [26](#).

(3) La suma procentelor convenite pentru vechimea efectivă se adaugă, pentru fiecare an potențial, până la realizarea vechimii de 25 de ani prevăzută la art. 16 alin. (1) *lit. b*), următoarele procente:

a) 1% pentru invaliditate de gradul I;

b) 0,8% pentru invaliditate de gradul II;

c) 0,6% pentru invaliditate de gradul III.

(4) Numărul anilor potențiali nu poate fi mai mare decât vechimea pe care persoana ar fi putut să o realizeze de la data acordării pensiei de invaliditate până la împlinirea vârstei standard de pensionare.

(5) Cuantumul pensiei de invaliditate stabilit în condițiile alin. (1), pentru cazurile prevăzute la [art. 38](#), va fi diminuat după cum urmează:

a) cu 10% pentru gradul I de invaliditate;

b) cu 15% pentru gradul II de invaliditate;

c) cu 20% pentru gradul III de invaliditate.

Art. 40. - Pentru invaliditatea survenită ca urmare a unor acțiuni specifice, din cauza unor accidente, catastrofe sau alte asemenea evenimente intervenite în timpul și din cauza serviciului sau a unor misiuni și operații în afara teritoriului român, militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special beneficiază de o pensie egală cu solda funcției de bază/salariul funcției de bază avută la data respectivă, dacă aceasta este mai avantajoasă decât o altă categorie de pensie la care au dreptul.

Art. 41. - (1) Pensionarii încadrați în gradul I de invaliditate au dreptul la o indemnizație pentru însoțitor, în afara pensiei, în cuantumul stabilit pentru această categorie în sistemul public de pensii.

(2) Indemnizația pentru însoțitor se suportă de la bugetul de stat.

(3) În cazul pensionarilor încadrați în gradul I de invaliditate care beneficiază de pensie de invaliditate în mai multe sisteme de asigurări sociale, indemnizația pentru însoțitor se acordă numai de către ultimul sistem în care aceștia au fost asigurați.

Art. 42. - (1) Pensionarii de invaliditate sunt supuși revizuirii medicale periodice, în funcție de afecțiune, la intervale cuprinse între un an și 3 ani, până la împlinirea vârstei prevăzute la art. 16 alin. (2), la termenele stabilite de comisiile de expertiză medico-militară.

(2) După fiecare revizuire medicală, comisiile de expertiză medico-militară emit o nouă decizie medicală asupra capacității de muncă, prin care se stabilește, după caz:

- a) menținerea în același grad de invaliditate;
- b) încadrarea în alt grad de invaliditate;
- c) redobândirea capacității de muncă.

(3) Dreptul la pensie de invaliditate se modifică sau încetează începând cu luna următoare celei în care s-a emis decizia medicală asupra capacității de muncă, emisă în urma revizuirii medicale.

(4) Neprezentarea, din motive imputabile pensionarului, la revizuirea medicală, atrage suspendarea plății pensiei începând cu luna următoare celei în care era prevăzută revizuirea medicală sau, după caz, încetarea plății pensiei, în condițiile legii.

(5) Revizuirea medicală se poate efectua și la cererea pensionarilor, dacă starea sănătății lor s-a îmbunătățit sau, după caz, s-a agravat.

(6) Decizia medicală asupra capacității de muncă emisă la revizuirea medicală urmează aceleași proceduri de contestare și soluționare, conform prevederilor art. 36.

Art. 43. - (1) Nu mai sunt supuși revizuirii medicale pensionarii de invaliditate care:

- a) prezintă invalidități care afectează ireversibil capacitatea de muncă;
- b) au împlinit vârsta prevăzută la art. 16 alin. (2);
- c) au dreptul la pensia de serviciu în condițiile art. 17 alin. (1) lit. b) și ale art. 18 alin. (1) lit. b).

(2) Constatarea situațiilor prevăzute la alin. (1) lit. a) se face numai cu avizul comisiei centrale de expertiză medico-militară a Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, după caz.

Art. 44. - (1) Comisiile centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații pot convoca, pentru expertizare, pensionarul de invaliditate.

(2) Concluziile expertizării sunt obligatorii și definitive până la următoarea revizuire medicală.

(3) Neprezentarea la comisiile centrale de expertiză medico- militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, din motive imputabile pensionarului, atrage suspendarea plății pensiei.

Art. 45. - (1) Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special care au dreptul la pensie de invaliditate pot opta, la deschiderea dreptului de pensie, pentru pensia mai avantajoasă dintre pensia de invaliditate și pensia de serviciu anticipată sau anticipată parțială, după caz, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege pentru acordarea acestora.

(2) La împlinirea vârstei prevăzute de prezenta lege pentru obținerea pensiei militare de serviciu pentru limită de vârstă, beneficiarii pensiei de invaliditate pot opta pentru pensia care îi avantajează.

Art. 46. - (1) Beneficiarii pensiei de invaliditate de gradul I își mențin dreptul la indemnizația de însoțitor, indiferent de pensia pentru care optează.

(2) Casa de pensii sectorială comunică lunar, comisiei centrale de expertiză medico-militară, pensionarii încadrați în grad de invaliditate care au împlinit vârsta standard de pensionare sau, după caz, condițiile prevăzute de lege pentru acordarea pensiei pentru limită de vârstă.

SECȚIUNEA a 3-a Pensia de urmaș

Art. 47. - Pensia de urmaș se cuvine copiilor și soțului supraviețuitor dacă susținătorul, la data decesului, era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii militare de stat.

Art. 48. - Copiii au dreptul la pensie de urmaș:

a) până la împlinirea vârstei de 16 ani;

b) dacă își continuă studiile într-o formă de învățământ organizată potrivit legii, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani;

c) pe toată durata invalidității de orice grad, dacă aceasta s-a ivit în perioada în care se aflau în una dintre situațiile prevăzute la lit. a) sau b).

Art. 49. - (1) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș pe tot timpul vieții, la împlinirea vârstei prevăzute la art. 16 alin. (2), dacă durata căsătoriei cu persoana decedată a fost de cel puțin 15 ani și nu realizează venituri lunare provenite dintr-o activitate profesională pentru care asigurarea este obligatorie sau acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(2) În cazul în care durata căsătoriei a fost mai mică de 15 ani, dar de cel puțin 10 ani, cuantumul pensiei de urmaș convenite soțului supraviețuitor se diminuează cu 0,5% pentru fiecare lună, respectiv 6,0% pentru fiecare an de căsătorie în minus.

Art. 50. - (1) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de vârstă, pe perioada în care este invalid de gradul I sau II, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin un an.

(2) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de vârstă și de durata căsătoriei, dacă decesul soțului susținător s-a produs ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli contractate în timpul și din cauza îndeplinirii serviciului militar/serviciului, asimilată unei boli profesionale, și dacă nu realizează venituri lunare pentru care asigurarea este obligatorie ori dacă acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Art. 51. - Soțul supraviețuitor care nu îndeplinește condițiile prevăzute la [art. 49](#) sau la [art. 50 alin. \(1\)](#) beneficiază de pensie de urmaș pe o perioadă de 6 luni de la data decesului soțului susținător, dacă în această perioadă nu realizează venituri lunare pentru care asigurarea este obligatorie ori acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Art. 52. - Soțul supraviețuitor care are în îngrijire, la data decesului susținătorului, unul sau mai mulți copii în vârstă de până la 7 ani beneficiază de pensie de urmaș până la data împlinirii de către ultimul copil a vârstei de 7 ani, în perioadele în care nu realizează venituri lunare dintr-o activitate profesională pentru care asigurarea este obligatorie ori acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Art. 53. - (1) Pensia de urmaș se stabilește, după caz, din:

a) pensia de serviciu pentru limită de vârstă aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul, în condițiile legii, susținătorul decedat;

b) pensia de invaliditate de gradul I, în cazul în care decesul susținătorului a survenit înaintea îndeplinirii condițiilor pentru obținerea pensiei de serviciu pentru limită de vârstă.

(2) Cuanumul pensiei de urmaș se stabilește procentual din pensia susținătorului prevăzută la alin. (1), în funcție de numărul urmașilor îndreptățiți, astfel:

a) 50% - pentru un singur urmaș;

b) 75% - pentru 2 urmași;

c) 100% - pentru 3 sau mai mulți urmași.

Art. 54. - Quantumul pensiei de urmaș, în cazul orfanilor de ambii părinți, se stabilește prin însumarea drepturilor de pensie de urmaș calculate după fiecare părinte.

Art. 55. - (1) Urmașii militarilor, polițiștilor ori funcționarilor publici cu statut special în activitate sau în rezervă, mobilizați ori concentrați în unități militare, decedați ca urmare a unor acțiuni specifice, prin accidente, catastrofe sau alte asemenea evenimente intervenite în timpul și din cauza serviciului ori a unor misiuni și operații în afara teritoriului român, beneficiază de o pensie de urmaș egală cu solda funcției de bază/salariului funcției de bază avută/avut la data decesului.

(2) În cazul în care nu există urmași, dacă cel decedat era singurul susținător al părinților săi, aceștia vor beneficia de jumătate din pensia de urmaș stabilită potrivit prevederilor alin. (1).

(3) Urmașii militarilor, polițiștilor ori funcționarilor publici cu statut special în rezervă, aflați în situațiile prevăzute la alin. (1), pot opta între pensia stabilită potrivit prezentei legi și pensia proprie din sistemul public de pensii.

Art. 56. - În cazul modificării numărului de urmași, pensia se recalculează în conformitate cu dispozițiile art. 53 alin. (2).

Art. 57. - Soțul supraviețuitor care are dreptul la o pensie proprie și îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru obținerea pensiei de urmaș după soțul decedat poate opta pentru cea mai avantajoasă pensie.

Art. 58. - Opțiunea prevăzută la art. 57 poate fi făcută atât în cadrul sistemului pensiilor militare de stat, cât și față de celelalte sisteme de pensii.

SECȚIUNEA a 4-a

Indexarea și actualizarea pensiilor

Art. 59. - (1) Quantumul pensiilor militare de stat se indexează anual cu 100% din rata medie anuală a inflației, la care se adaugă 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat.

(2) Indicatorii prevăzuți la alin. (1) sunt cei definitivi, cunoscuți în anul curent pentru anul calendaristic anterior, comunicați de Institutul Național de Statistică.

(3) În situația în care unul dintre indicatorii prevăzuți la alin. (1) are valoare negativă, la indexarea quantumului pensiilor militare de stat se utilizează indicatorul cu valoare pozitivă.

(4) În situația în care indicatorii prevăzuți la alin. (1) au valori negative, se păstrează quantumul pensiei aflat în plată.

(5) Prevederile alin. (1) se aplică și drepturilor de pensie deschise în cursul anului.

(6) Începând cu anul 2021, quantumul pensiilor militare de stat se indexează anual cu 100% din rata inflației, la care se adaugă 45% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut, realizate pe anul precedent.

(7) Începând cu anul 2030, cuantumul pensiilor militare de stat se indexează anual cu 100% din rata inflației realizată pe anul precedent.

Art. 60. - (1) Cuantumul pensiilor militare de stat se actualizează ori de câte ori se majorează solda de grad/salariul gradului profesional și/sau solda de funcție/salariul de funcție al militarilor, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special, în procentele stabilite la [art. 29](#), [30](#) și [108](#) și în funcție de vechimea valorificată prin ultima decizie de pensie, astfel:

a) potrivit gradului militar/profesional avut la data trecerii în rezervă/încetării raporturilor de serviciu și a mediei soldelor de funcție/salariilor de funcție îndeplinite în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate, la cererea persoanelor ale căror drepturi de pensie au fost deschise înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi;

b) în funcție de gradul militar/profesional deținut la data trecerii în rezervă/încetării raporturilor de serviciu și media soldelor de funcție/salariilor de funcție deținute în cele 6 luni alese conform prevederilor [art. 28](#) pentru drepturile de pensie deschise în baza prezentei legi.

(2) În situația în care, în termen de 6 luni de la data primei majorări, persoanele îndreptățite nu depun cerere în acest sens, actualizarea se face, din oficiu, pe baza mediei soldelor de funcție/salariilor de funcție din ultimele 6 luni de activitate.

(3) În anul în care pot fi aplicate atât prevederile [art. 59](#), cât și cele ale alin. (1), se aplică dispozițiile cele mai favorabile.

(4) Procedura de actualizare prevăzută la alin. (1) se stabilește prin ordin comun al conducătorilor instituțiilor din domeniul apărării naționale, ordinii publice și securității naționale, emis în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

SECȚIUNEA a 5-a Stabilirea și plata pensiilor

Art. 61. - (1) Pensiile militare de stat se acordă la cererea persoanei îndreptățite, a tutorelui sau curatorului acesteia, a persoanei căreia i s-a încredințat ori i s-a dat în plasament copilul minor, după caz, depusă personal sau prin mandatar desemnat prin procură specială.

(2) Cererea de pensionare, depusă conform prevederilor alin. (1), poate fi retrasă la cererea persoanei îndreptățite, până la emiterea deciziei de pensionare.

(3) Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special depun cererea de pensionare împreună cu actele prin care se dovedește îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege, astfel:

a) la unitatea militară/inspectoratul județean/structura sau direcția județeană de informații/instituția sau unitatea, după caz, din care a făcut parte persoana la data trecerii în rezervă ori direct în retragere/încetării raporturilor de serviciu odată cu îndeplinirea condițiilor de acordare a unei pensii;

b) la centrul militar zonal/județean/de sector sau la unitatea militară/inspectoratul județean/structura ori direcția județeană de informații/instituția sau unitatea din care a făcut parte, după caz, în situația celor care îndeplinesc condițiile de pensionare după data trecerii în rezervă ori încetarea raporturilor de serviciu;

c) la centrul militar zonal/județean/de sector, unitatea militară/inspectoratul județean/structura sau direcția județeană de informații/instituția ori unitatea, după caz, din raza de domiciliu a urmașilor pensionarilor militari decedați. Urmașii pot depune cererea și documentele necesare și la casele de pensii sectoriale în a căror evidență s-au aflat susținătorii.

(4) Pentru persoanele prevăzute la alin. (3), cererea de pensionare, însoțită de actele doveditoare, se transmite de către structurile prevăzute la alin. (3), în termen de 30 zile de la data depunerii, la casa de pensii sectorială, în funcție de ultimul loc de muncă.

(5) Pentru militarii și funcționarii publici cu statut special care aparțin Ministerului Justiției, Serviciului de Protecție și Pază, Serviciului de Informații Externe și Serviciului de Telecomunicații Speciale, dosarele de pensionare se transmit la casa de pensii sectorială aparținând Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne sau Serviciului Român de Informații, după caz, potrivit protocoalelor încheiate între acestea.

(6) Casele de pensii sectoriale aparținând Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne sau Serviciului Român de Informații stabilesc și plătesc pensiile militarilor și funcționarilor publici cu statut special care aparțin Ministerului Justiției, Serviciului de Protecție și Pază, Serviciului de Informații Externe și Serviciului de Telecomunicații Speciale, potrivit protocoalelor încheiate.

Art. 62. - (1) În vederea stabilirii pensiei militare de stat, organele prevăzute la art. 61 alin. (3) sunt obligate să întocmească dosarul de pensionare, acestea purtând întreaga răspundere pentru respectarea termenelor de depunere și exactitatea datelor înscrise.

(2) Dosarul de pensionare pentru invaliditate trebuie să conțină în mod obligatoriu și decizia medicală de încadrare în grad de invaliditate.

(3) Metodologia de întocmire a dosarului de pensionare se stabilește prin ordin comun al ministrului apărării naționale, al ministrului afacerilor interne și al directorului Serviciului Român de Informații, emis în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 63. - (1) Drepturile de pensie se stabilesc și se plătesc astfel:

a) de la data încetării plății soldelor/salariilor lunare ale militarilor, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special, după caz, a soldei/salariului sau pensiei susținătorului decedat dacă cererea, împreună cu actele necesare, a fost depusă la casa de pensii sectorială în cel mult 90 de zile de la data ivirii acestor situații;

b) din prima zi a lunii următoare celei în care cererea, împreună cu actele necesare, a fost depusă la casa de pensii sectorială peste termenul prevăzut la lit. a).

(2) Pentru persoanele care îndeplinesc condițiile de pensionare ulterior datei ieșirii din rândul militarilor în activitate/încetării raporturilor de serviciu sau ulterior decesului susținătorului, pensia se stabilește și se plătește cu începere din prima zi a lunii următoare celei în care s-a depus cererea, împreună cu actele necesare, la casele de pensii sectoriale.

(3) Plata drepturilor de pensie pentru care optează soțul supraviețuitor se efectuează începând cu data suspendării pensiei proprii.

Art. 64. - (1) Admiterea sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie emisă de casa de pensii sectorială, în termen de 45 de zile de la data înregistrării cererii.

(2) Decizia prevăzută la alin. (1) cuprinde temeiurile de fapt și de drept în baza cărora se admite sau se respinge cererea de pensionare, precum și termenul în care poate fi introdusă contestația.

(3) Decizia casei de pensii sectoriale se comunică persoanei care a solicitat pensionarea, în termen de 10 zile lucrătoare de la data emiterii.

Art. 65. - (1) În situația în care, ulterior stabilirii și/sau plății drepturilor de pensie, se constată diferențe între sumele stabilite și/sau plătite și cele legal convenite, casa de pensii sectorială operează, din oficiu ori la cererea persoanelor îndreptățite, modificările ce se impun, prin decizie de revizuire.

(2) Sumele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1) se acordă sau se recuperează, după caz, în cadrul termenului general de prescripție, calculat de la data constatării diferențelor.

Art. 66. - (1) În sistemul pensiilor militare de stat, plata pensiei se face lunar.

(2) Pensia se plătește personal titularului, tutorelui sau curatorului acestuia, persoanei căreia i s-a încredințat ori i s-a dat în plasament copilul urmaș sau, după caz, mandatarului desemnat prin procură specială.

Art. 67. - (1) Plata pensiei se face, în funcție de opțiunea pensionarului, prin mandat poștal, în cont curent sau în cont de card, în condițiile stabilite prin convențiile încheiate între casele de pensii sectoriale și Compania Națională "Poșta Română" - S.A. ori, după caz, între casele de pensii sectoriale și bănci.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în situația celorlalte drepturi bănești pentru stabilirea și plata cărora competența revine, potrivit legii, caselor de pensii sectoriale.

(3) Casele de pensii sectoriale transmit lunar, la domiciliul beneficiarilor din România, prin Compania Națională "Poșta Română" - S.A., taloanele de plată a drepturilor prevăzute la alin. (1) și (2), indiferent de modalitatea de plată pentru care au optat beneficiarii acestora.

Art. 68. - (1) Cheltuielile cu transmiterea către beneficiari a drepturilor prevăzute la art. 67 alin. (1) și (2), precum și cele cu transmiterea taloanelor de plată la domiciliul beneficiarilor din România se suportă din bugetul de stat, prin stabilirea unor procente și tarife conform legilor bugetare anuale.

(2) Procentul prevăzut în situația în care achitarea drepturilor se face la domiciliul beneficiarilor se stabilește astfel încât cheltuielile totale de transmitere să nu depășească 1% din valoarea totală a sumelor plătite.

(3) Comisionul bancar prevăzut în situația în care plata drepturilor se face în cont curent sau în cont de card se stabilește astfel încât cheltuielile totale de transmitere să nu depășească 0,15% din valoarea totală a sumelor plătite.

Art. 69. - (1) Beneficiarii drepturilor bănești stabilite de casele de pensii sectoriale, care nu au domiciliul în România, pot opta pentru transferul în străinătate al acestor drepturi, în condițiile legii.

(2) Pensiile militare de stat sau alte drepturi de asigurări sociale convenite beneficiarilor stabiliți în străinătate pot fi transferate în alte țări, în condițiile reglementate prin instrumente juridice cu caracter internațional la care România este parte, în moneda țărilor respective ori într-o altă monedă asupra căreia s-a convenit.

(3) Cheltuielile generate de transferul în străinătate al pensiilor militare de stat sau altor drepturi de asigurări sociale, inclusiv comisioanele de schimb valutar, se suportă de beneficiar, cu excepția plăților care intră sub incidența Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 113/2009 privind serviciile de plată, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2010, cu modificările și completările ulterioare, în cazul acestora din urmă comisioanele fiind suportate, proporțional, de către beneficiar și de către casele de pensii sectoriale.

Art. 70. - Procedurile referitoare la efectuarea operațiunilor de plată a drepturilor bănești se aprobă prin ordine ale conducătorilor caselor de pensii sectoriale.

Art. 71. - (1) În sistemul pensiilor militare de stat, plata pensiei încetează începând cu luna următoare celei în care a intervenit una dintre următoarele cauze:

a) pensionarul a decedat;

b) pensionarul nu mai îndeplinește condițiile legale în temeiul cărora i-a fost acordată pensia;

c) pensionarul de invaliditate, pensionarul urmaș prevăzut la art. 48 lit. c), precum și cel prevăzut la art. 50 alin. (1) și-au redobândit capacitatea de muncă, potrivit legii;

d) au expirat 12 luni de la data la care pensionarul de invaliditate, pensionarul de urmaș prevăzut la art. 48 lit. c) sau cel prevăzut la art. 50 alin. (1) nu s-a prezentat, din motive imputabile lui, la revizuirea medicală obligatorie;

e) au expirat 12 luni de la data la care pensionarul de invaliditate, pensionarul urmaș prevăzut la art. 48 lit. c) sau cel prevăzut la art. 50 alin. (1) nu s-a prezentat, din motive imputabile lui, la convocarea prevăzută la art. 44;

f) copilul, beneficiar al unei pensii de urmaș, a împlinit vârsta de 26 de ani, cu excepția situației prevăzute la art. 48 lit. c);

g) pensionarul urmaș a fost condamnat, printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă, pentru infracțiunea de omor sau tentativă de omor, comisă asupra susținătorului.

(2) Datele referitoare la decesul persoanei, de natură să conducă la încetarea plății pensiei, în conformitate cu prevederile alin. (1) lit. a), se comunică de Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date.

(3) Instanțele judecătorești au obligația să comunice, în scris, informațiile de natură să conducă la încetarea plății pensiei, în termen de 10 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii pronunțate în situația prevăzută la alin. (1) lit. g), casei de pensii sectoriale în evidențele căreia se află pensionarul condamnat.

Art. 72. - (1) În sistemul pensiilor militare de stat, plata pensiei se suspendă începând cu luna următoare celei în care a intervenit una dintre următoarele cauze:

a) pensionarul și-a stabilit domiciliul pe teritoriul altui stat, cu care România a încheiat convenție de reciprocitate în domeniul asigurărilor sociale dacă, potrivit prevederilor acesteia, pensia se plătește de către celălalt stat;

b) pensionarul de invaliditate sau pensionarul urmaș prevăzut la art. 48 lit. c) ori cel prevăzut la art. 50 alin. (1) nu se prezintă la revizuirea medicală obligatorie sau la convocarea comisiilor centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne ori Serviciului Român de Informații;

c) copilul beneficiar al unei pensii de urmaș, prevăzut la art. 48 lit. a), a împlinit vârsta de 16 ani și nu face dovada continuării studiilor;

d) soțul supraviețuitor, beneficiar al unei pensii de urmaș, realizează venituri brute lunare pentru care, potrivit legii, asigurarea este obligatorie, dacă acestea sunt mai mari de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat;

e) soțul supraviețuitor, beneficiar al unei pensii de urmaș, s-a recăsătorit;

f) soțul supraviețuitor, beneficiar al unei pensii militare de stat, optează pentru o altă pensie, potrivit legii, din sistemul public de pensii sau dintr-un alt sistem de asigurări sociale, neintegrat sistemului public de pensii;

g) pensionarul de invaliditate, încadrat în gradul I sau II, se încadrează în muncă, cu excepția situației în care a fost ales consilier local ori județean;

h) pensionarul de invaliditate, gradul III, se încadrează în muncă depășind jumătate din programul normal de lucru al locului de muncă respectiv, cu excepția situației în care a fost ales consilier local sau județean.

(2) În situația copilului, beneficiar al unei pensii de urmaș, în condițiile prevăzute la art. 48 **lit. b)**, care nu face dovada continuării studiilor, plata pensiei se suspendă începând cu data de 1 octombrie a anului în curs.

(3) Plata indemnizației pentru însoțitor prevăzute la art. 41 **alin. (1)** se suspendă pe perioada în care pensionarul este internat într-o instituție de asistență socială sau într-o unitate medicală specializată, în care se asigură supraveghere și îngrijire permanente, cu excepția situațiilor în care pensionarul este nevăzător.

(4) Suspendarea plății pensiei și/sau a indemnizației pentru însoțitor se poate face și la cererea pensionarului, situație în care suspendarea plății se face începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată cererea.

Art. 73. - În sistemul pensiilor militare de stat, reluarea plății pensiei se face, la cerere, după cum urmează:

a) începând cu luna următoare celei în care a fost înlăturată cauza care, potrivit legii, a dus la suspendarea plății pensiei, dacă cererea a fost depusă în termen de 30 de zile de la data la care cauza suspendării a fost înlăturată;

b) începând cu luna următoare celei în care a fost depusă cererea, dacă depunerea acesteia s-a făcut după expirarea termenului prevăzut la **lit. a)**;

c) de la data începerii anului școlar, în situația în care suspendarea plății pensiei s-a făcut în temeiul prevederilor art. 72 **alin. (1) lit. c)**;

d) începând cu luna următoare celei în care a fost depusă cererea de reluare a plății pensiei în cazul prevăzut la art. 72 **alin. (4)**.

Art. 74. - (1) Încetarea, suspendarea sau reluarea plății pensiei, precum și orice modificare a drepturilor de pensie se fac prin decizie emisă de casele de pensii sectoriale, în condițiile respectării regimului juridic al deciziei de înscriere la pensie.

(2) Nu constituie modificare a drepturilor de pensie măsurile de indexare și actualizare a pensiilor generate de evoluția estimată a indicelui prețurilor de consum corelată cu creșterile medii salariale, acordate prin hotărâri ale Guvernului, cu excepția primei actualizări reglementate de art. 60 **alin. (1)**.

Art. 75. - Prevederile prezentei legi referitoare la stabilirea și modificarea drepturilor, la încetarea, suspendarea și reluarea plății acestora se aplică și indemnizațiilor acordate prin legi speciale, ale căror stabilire și plată se află, potrivit legii, în competența materială a caselor de pensii sectoriale, cu excepția situațiilor în care legea specială de reglementare dispune altfel.

Art. 76. - (1) În sistemul pensiilor militare de stat pot cumula pensia cu venituri provenite din situații pentru care asigurarea este obligatorie, în condițiile legii, următoarele categorii de pensionari:

- a) pensionarii militari care beneficiază de pensie de serviciu;
- b) nevăzătorii;
- c) pensionarii de invaliditate gradul III, precum și copiii beneficiari ai unei pensii de urmaș, încadrați în gradul III de invaliditate;
- d) copiii beneficiari ai unei pensii de urmaș, prevăzuți la art. 48 lit. a) și b).

(2) Soțul supraviețuitor, beneficiar al unei pensii de urmaș, poate cumula pensia cu venituri din activități profesionale pentru care asigurarea este obligatorie, potrivit legii, dacă acestea nu depășesc 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Art. 77. - Pensionarii militari care realizează stagii de cotizare în sistemul public de pensii sau care realizează vechime în muncă în sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate sistemului public de pensii și care nu au fost valorificate la stabilirea pensiei militare de stat pot solicita stabilirea drepturilor de pensie în sistemul public de pensii ori în sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate sistemului public de pensii, în condițiile protocoalelor încheiate între entitățile implicate.

Art. 78. - (1) Deciziile de pensii pentru limită de vârstă și anticipate ale pensionarilor militari rechemați în activitate sau care au redobândit calitatea de polițisti ori funcționari publici cu statut special în instituții din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională se revocă.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică din ziua în care militarul, polițistul sau funcționarul public cu statut special a fost rechemat în activitate ori a redobândit calitatea de polițist sau funcționar public cu statut special.

(3) Instituțiile prevăzute la alin. (1) au obligația de a comunica caselor de pensii sectoriale, în termen de 15 zile, persoanele care beneficiază de pensie militară și au fost rechemate în activitate sau au redobândit calitatea de polițist ori funcționar public cu statut special.

(4) La o nouă trecere în rezervă/încetare a raporturilor de muncă, vechimea care se ia în considerare la stabilirea pensiei militare de stat este cea valorificată la pensionarea anterioară, la care se adaugă timpul servit după rechemarea în activitate, respectiv timpul lucrat în calitate de polițist sau funcționar public cu statut special.

(5) În situația prevăzută la alin. (4), baza de calcul al pensiei este cea stabilită la art. 28.

Art. 79. - Beneficiarii drepturilor prevăzute de prezenta lege sunt obligați să comunice casei de pensii sectoriale, în evidențele căreia se află, orice schimbare în situația proprie, de natură să conducă la modificarea condițiilor în funcție de care i-a fost stabilită sau i se plătește pensia, în termen de 15 zile de la data apariției acesteia.

Art. 80. - (1) Sumele neîncasate de către pensionar, reprezentând pensia pe luna în care a avut loc decesul și/sau, după caz, drepturi restante de pensie, cuvenite și neîncasate până la deces, se plătesc soțului supraviețuitor, copiilor, părinților ori, în lipsa acestora, celorlalți moștenitori, în condițiile dreptului comun.

(2) Sumele prevăzute la alin. (1) pot fi solicitate în cadrul termenului general de prescripție.

CAPITOLUL III

Alte drepturi de asigurări sociale

Art. 81. - (1) În sistemul pensiilor militare de stat, în afara pensiilor se mai pot acorda, în condițiile prezentei legi, următoarele drepturi:

a) tratament balnear și de recuperare, în condițiile legii;

b) ajutor de deces, conform prevederilor legale, în cazul decesului militarului, polițistului sau funcționarului public cu statut special, pensionarului militar ori al unui membru al familiei acestuia.

(2) Ajutorul de deces se acordă unei singure persoane, care face dovada că a suportat cheltuielile ocazionate de deces și care poate fi, după caz, soțul supraviețuitor, copilul, părintele, tutorele, curatorul sau, în lipsa acestora, oricare persoană care face această dovadă.

(3) Dovada prevăzută la alin. (2) se poate face prin orice mijloc de probă prevăzut de lege.

(4) Quantumul ajutorului de deces se stabilește anual, prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(5) În cazul decesului unui membru de familie, ajutorul de deces se acordă dacă acesta nu era asigurat sau nu avea calitatea de pensionar la data decesului.

(6) Se consideră membru de familie, în sensul alin. (5):

a) soțul/soția;

b) copiii proprii, copiii adoptați, copiii aflați în plasament familial sau cei încredințați spre creștere și educare familiei, în vârstă de până la 18 ani ori, dacă își continuă studiile, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani, precum și copiii incapabili de muncă, indiferent de vârstă, dacă și-au pierdut capacitatea de muncă înaintea vârstelor menționate.

Art. 82. - (1) Ajutorul de deces se suportă din bugetul de stat și se acordă, la cerere, pe baza certificatului de deces.

(2) Acordarea ajutorului de deces nu este condiționată de realizarea unei anumite vechimi în serviciu.

Art. 83. - Ajutorul de deces se achită în termen de 24 de ore de la solicitare de:

a) angajator, în cazul decesului militarului, polițistului sau funcționarului public cu statut special, respectiv al unui membru de familie al acestuia;

b) casa de pensii sectorială sau centrul militar zonal/județean/sector în cazul decesului pensionarului, respectiv al unui membru de familie al acestuia.

Art. 84. - (1) Ajutorul de deces se achită persoanei îndreptățite sau mandatarului desemnat, prin procură specială, de către aceasta.

(2) Ajutorul de deces poate fi solicitat, pe baza actelor justificative, în cadrul termenului general de prescripție, calculat de la data decesului.

(3) Cuantumul ajutorului de deces solicitat potrivit alin. (2) se achită la nivelul convenit la data decesului stabilit conform legii.

CAPITOLUL IV

Casele de pensii sectoriale

Art. 85. - (1) Casele de pensii sectoriale se înființează în subordinea sau în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, după caz, ca structuri cu personalitate juridică și cu sediul în municipiul București.

(2) Casele de pensii sectoriale prevăzute la alin. (1) sunt succesoare de drept ale caselor de pensii sectoriale din Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul Român de Informații.

Art. 86. - Atribuțiile, organizarea și funcționarea caselor de pensii sectoriale se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 87. - Cheltuielile privind organizarea și funcționarea caselor de pensii sectoriale se suportă din bugetul de stat, prin bugetele instituțiilor publice în subordinea cărora funcționează.

Art. 88. - În aplicarea prevederilor prezentei legi, casele de pensii sectoriale îndeplinesc, în principal, următoarele atribuții:

- a) asigură evidența, la nivel național, a tuturor beneficiarilor dispozițiilor prezentei legi;
- b) stabilesc quantumul pensiilor din sistemul pensiilor militare de stat prin decizii, conform prezentei legi;
- c) asigură evidența drepturilor și obligațiilor stabilite în sistemul pensiilor militare de stat, pe baza codului numeric personal, în condițiile legii;
- d) aplică prevederile convențiilor internaționale de asigurări sociale la care România este parte, precum și ansamblul reglementărilor comunitare și dezvoltă relații cu organisme similare în domeniul pensiilor militare și asigurărilor sociale din alte țări, în limita competențelor prevăzute de lege;
- e) organizează selecția, pregătirea și perfecționarea profesională a personalului din domeniul pensiilor militare, în condițiile legii;
- f) asigură introducerea, extinderea, întreținerea și protecția sistemelor automate de calcul și de evidență;
- g) asigură reprezentarea în fața instanțelor judecătorești în litigiile în care sunt parte ca urmare a aplicării dispozițiilor prezentei legi;
- h) asigură exportul în străinătate al prestațiilor stabilite potrivit reglementărilor legale în domeniu;
- i) asigură evidența personalului prevăzut la art. 3 lit. a) -c), pentru contribuțiile individuale la bugetul de stat;
- j) îndeplinesc orice alte atribuții stabilite prin dispoziții legale.

Art. 89. - Realizarea atribuțiilor ce revin caselor de pensii sectoriale, potrivit legii, este supusă controlului Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, după caz.

CAPITOLUL V

Răspunderea juridică

Art. 90. - Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea materială, civilă, contravențională sau penală, după caz.

SECȚIUNEA 1

Infrațiuni

Art. 91. - Completarea cu intenție a formularelor-tip referitoare la stabilirea și plata pensiilor cu date nereale, având ca efect denaturarea evidențelor și datelor referitoare la pensionarii militari, constituie infracțiune de fals intelectual și se pedepsește potrivit Codului penal.

SECȚIUNEA a 2-a

Contravenții

Art. 92. - Constituie contravenție următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni:

- a) nerespectarea metodologiei și a criteriilor de încadrare în condiții deosebite și speciale de muncă;
- b) nerespectarea prevederilor [art. 28](#) privind baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat;
- c) nerespectarea prevederilor [art. 79](#) privind obligația comunicării casei de pensii sectoriale a modificărilor intervenite referitoare la condițiile de acordare a pensiei;
- d) nerespectarea obligației de a elibera la cerere actele prevăzute de lege, prin care se face dovada vechimii necesare stabilirii drepturilor de pensie, care sunt scutite de orice fel de taxe și comisioane.

Art. 93. - (1) Contravențiile prevăzute la [art. 92](#) se sancționează după cum urmează:

- a) cele de la lit. c) și d), cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei;
- b) cele de la lit. a) și b), cu amendă de la 1.500 lei la 5.000 lei.

(2) Limitele amenzilor prevăzute la alin. (1) pot fi actualizate prin hotărâre a Guvernului.

Art. 94. - Constatarea contravențiilor prevăzute la [art. 92](#) și aplicarea sancțiunilor prevăzute la [art. 93](#) se fac de către organele de control ale caselor de pensii sectoriale.

Art. 95. - Amenzile contravenționale aplicate potrivit prevederilor [art. 93](#) și [94](#) constituie venituri la bugetul de stat.

Art. 96. - Dispozițiile referitoare la contravenții prevăzute la [art. 93-95](#) se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL VI

Jurisdicția în sistemul pensiilor militare de stat

Art. 97. - (1) Deciziile de pensie emise de casele de pensie sectoriale pot fi contestate, în termen de 30 de zile de la comunicare, la comisiile de contestații care funcționează în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații.

(2) Procedura de examinare a deciziilor supuse contestării reprezintă procedură administrativă prealabilă, obligatorie, fără caracter jurisdicțional.

(3) Deciziile de pensie necontestate în termenul prevăzut la alin. (1) sunt definitive.

Art. 98. - (1) Comisiile de contestații care funcționează în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații sunt organisme de verificare ce examinează și hotărăsc asupra deciziilor de pensie emise de casele de pensii sectoriale și urmăresc aplicarea corectă a legislației referitoare la pensiile militare de stat.

(2) Organizarea, funcționarea și structura comisiilor de contestații care funcționează în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații se stabilesc prin ordin comun al ministrului apărării naționale, al ministrului afacerilor interne și al directorului Serviciului Român de Informații, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) În soluționarea contestațiilor, comisiile de contestații care funcționează în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații adoptă hotărâri.

(4) Termenul de soluționare a contestației este de 45 de zile de la data înregistrării acesteia.

(5) În situația în care contestația nu este soluționată de comisiile de contestații în termenul de 45 de zile, deciziile de pensie pot fi atacate la instanța în a cărei rază teritorială își are domiciliul ori sediul reclamantului.

Art. 99. - (1) Hotărârile comisiilor de contestații care funcționează în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații se comunică persoanelor în cauză și caselor de pensii sectoriale interesate, în termen de 5 zile de la adoptare.

(2) Hotărârile comisiilor de contestații pot fi atacate la instanța judecătorească în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau sediul reclamantului, în termen de 30 de zile de la comunicare.

(3) Hotărârile comisiilor de contestații, care nu au fost atacate la instanțele judecătorești în termenul prevăzut la alin. (2), sunt definitive.

Art. 100. - Jurisdicția în sistemului pensiilor militare de stat se realizează prin tribunale și curți de apel.

Art. 101. - Litigiile privind stabilirea și plata drepturilor de pensii se soluționează în primă instanță de către tribunale.

Art. 102. - Cererile îndreptate împotriva caselor de pensii sectoriale se adresează instanței în a cărei rază teritorială își are domiciliul ori sediul reclamantul.

Art. 103. - Hotărârea tribunalului poate fi atacată cu apel.

Art. 104. - Prevederile prezentei legi, referitoare la jurisdicția în sistemul pensiilor militare de stat, se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă și ale Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 105. - Cererile în fața oricăror organe sau instanțe, precum și toate actele procedurale în legătură cu litigiile, având ca obiect drepturi ori obligații de pensii militare de stat sau de asigurări sociale, sunt scutite de taxă de timbru.

CAPITOLUL VII

Dispoziții tranzitorii

Art. 106. - (1) Dovada vechimii pentru stabilirea pensiei militare de stat, pentru perioadele anterioare datei intrării în vigoare a prezentei legi, se face cu actele prevăzute de legislația în vigoare, la data emiterii acestora.

(2) Perioadele de vechime în muncă realizate în grupa I și/sau a II-a de muncă până la data de 1 aprilie 2001 care nu au fost asimilate stagiilor de cotizare în condiții speciale, respectiv condiții deosebite, se utilizează la reducerea vârstelor standard de pensionare, conform prevederilor art. 21 alin. (1).

(3) Constituie vechime și perioada suplimentară la vechimea în muncă acordată în baza legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001 pentru perioadele realizate în grupa I și/sau a II-a de muncă.

(4) Adeverințele care atestă încadrarea persoanelor în fostele grupe I și/sau a II-a de muncă sunt valorificate numai în situația în care au fost emise conform legii, pe baza documentelor verificabile întocmite anterior datei de 1 aprilie 2001.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții finale

Art. 107. - (1) Cererile în legătură cu eliberarea actelor prevăzute de lege prin care se face dovada vechimii necesare stabilirii drepturilor de pensie sunt scutite de orice fel de taxe și comisioane.

(2) Cererile prevăzute la alin. (1) se soluționează în termen de 30 de zile de la data înregistrării.

Art. 108. - Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special care au plătit contribuție la Fondul pentru pensia suplimentară și/sau contribuția individuală la bugetul de stat beneficiază de un spor procentual la cuantumul pensiei stabilite în condițiile art. 29, 30 și 39, astfel:

- a) 3% pentru o vechime a contribuției între 5-15 ani;
- b) 6% pentru o vechime a contribuției între 15-25 ani;
- c) 9% pentru o vechime a contribuției peste 25 de ani.

Art. 109. - (1) Pensile militarilor, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special recalulate în baza Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, revizuite în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2011 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor acordate beneficiarilor proveniți din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională, aprobată prin Legea nr. 165/2011, cu modificările și completările ulterioare, stabilite în baza Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, cele plătite în baza Legii nr. 241/2013 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor acordate beneficiarilor proveniți din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională, cu modificările ulterioare, precum și pensiile stabilite în baza Legii nr. 80/1995, cu modificările și completările ulterioare, devin pensii militare de stat în înțelesul prezentei legi și se recalculează potrivit prevederilor prezentei legi, în raport cu vechimea valorificată prin ultima decizie de pensie.

(2) Prima actualizare prevăzută la art. 60 alin. (1) lit. a) se realizează în termen de maximum 24 de luni de la data primei majorări a soldelor de grad/salariilor gradului profesional și/sau soldelor de funcție/salariilor de funcție ale militarilor, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special și se aplică începând cu luna majorării acestor drepturi.

(3) Pensile prevăzute la alin. (1) pot fi recalulate, în condițiile prezentei legi, și în situația depunerii de documente nevalorificate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, iar drepturile de pensie astfel recalulate se acordă, în termen de cel mult 24 de luni, începând cu luna următoare depunerii documentelor.

(4) Stagiile de cotizare nevalorificate la recalcularea pensiei conform alin. (3), precum și cele realizate ulterior intrării în vigoare a prezentei legi se valorifică în sistemul public de pensii.

(5) Procedura de recalculare prevăzută la alin. (3) se stabilește prin ordinul prevăzut la art. 60 alin. (4).

Art. 110. - (1) Pensile militarilor, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special stabilite în baza Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, se recalculează potrivit prevederilor prezentei legi, în raport cu vechimea valorificată prin ultima decizie de pensie.

(2) Recalcularea pensiilor prevăzută la alin. (1) se realizează în termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Stagiile de cotizare nevalorificate la recalcularea pensiei conform alin. (1), precum și cele realizate ulterior intrării în vigoare a prezentei legi se valorifică în sistemul public de pensii.

(4) Pensiile recalculate potrivit alin. (1) se cuvin începând cu luna următoare intrării în vigoare a prezentei legi și se plătesc începând cu luna următoare celei în care se împlinește termenul prevăzut la alin. (2).

(5) Persoanele care au realizat stagiul de cotizare în specialitate și ale căror drepturi de pensie au fost stabilite de către casele teritoriale de pensii conform Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, pot opta pentru recalcularea pensiei, în condițiile prezentei legi, la casele de pensii sectoriale, în funcție de ultimul loc de muncă din care au trecut în rezervă/retragere sau de la care le-au încetat raporturile de serviciu.

(6) Prevederile alin. (3) și (4) se aplică și în cazul persoanelor de la alin. (5), dacă cererea a fost depusă la casele de pensii sectoriale în termenul prevăzut la alin. (2).

(7) În situația în care cererea a fost depusă la casele de pensii sectoriale cu depășirea termenului prevăzut la alin. (2), drepturile de pensie recalculate se cuvin și se plătesc începând cu luna următoare depunerii cererii.

(8) Procedura de recalculare prevăzută la alin. (1) și (5) se stabilește prin ordinul prevăzut la art. 60 alin. (4).

Art. 111. - În situația în care se constată diferențe între cuantumul pensiilor stabilit potrivit prevederilor art. 109 și 110 și cuantumul pensiilor aflate în plată se păstrează în plată cuantumul avantajos.

Art. 112. - (1) În cazul modificării numărului de urmași după intrarea în vigoare a prezentei legi, pentru o pensie stabilită pe baza legislației anterioare, pensia de urmaș convenită soțului supraviețuitor se recalculează potrivit prezentei legi, cu păstrarea condițiilor existente la data deciziei inițiale.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul pensiilor de invaliditate stabilite pe baza legislației anterioare, la modificarea încadrării într-un alt grad de invaliditate.

(3) Drepturile pentru urmașii militarilor, polițiștilor ori funcționarilor publici cu statut special în activitate sau în rezervă, mobilizați ori concentrați în unități militare, decedați ca urmare a unor accidente, catastrofe sau alte asemenea evenimente intervenite în timpul și din cauza serviciului militar ori a unor misiuni și operații în afara statului român, se indexează și se actualizează, după caz, anual conform prevederilor art. 59 și 60.

(4) Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător și pensiilor prevăzute la art. 40.

Art. 113. - Litigiile care se referă la drepturile ce fac obiectul prezentei legi, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a acesteia, se vor judeca potrivit legii în baza căreia a fost stabilit dreptul.

Art. 114. - (1) Sumele încasate necuvenit cu titlu de pensie militară se recuperează de la beneficiari în termenul general de prescripție de 3 ani.

(2) Sumele plătite necuvenit cu titlu de pensie militară prin intermediul caselor de pensii sectoriale se recuperează de la beneficiari în baza deciziei casei de pensii sectoriale respective, care constituie titlu executoriu.

(3) Debitul reprezentând pensii și alte drepturi de asigurări sociale mai mici de 10 lei nu se urmăresc.

(4) Sumele rămase nerecuperate de pe urma beneficiarilor decedați nu se mai urmăresc.

Art. 115. - (1) Sumele încasate necuvenit cu titlu de pensie militară de stat, ca urmare a unei infracțiuni săvârșite de beneficiar, se recuperează de la acesta, de la data primei plăți a sumelor necuvenite, plus dobânzile aferente, până la recuperarea integrală a prejudiciului.

(2) Sumele stabilite în conformitate cu prevederile alin. (1), rămase nerecuperate de la pensionarii decedați, nu se mai urmăresc.

Art. 116. - (1) Debitul provenit din drepturile de pensie din sistemul pensiilor militare de stat se recuperează potrivit legii și se fac venit la bugetul de stat.

(2) La recuperarea debitelor în conformitate cu dispozițiile alin. (1) se aplică prevederile Codului de procedură fiscală în materie.

Art. 117. - Bazele de date privind beneficiarii dispozițiilor prezentei legi sunt proprietatea caselor de pensii sectoriale și au caracter confidențial.

Art. 118. - Cererile adresate caselor de pensii sectoriale constituite la nivelul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații se soluționează în termenul prevăzut de lege și sunt scutite de orice fel de taxă.

Art. 119. - Cererile înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi se soluționează conform normelor legale existente la data deschiderii drepturilor de pensii și asigurări sociale.

Art. 120. - La stabilire, pensiile se rotunjesc din leu în leu în favoarea beneficiarului.

Art. 121. - (1) Diferențele între quantumurile pensiilor cuvenite pentru luna decembrie 2010 și cele stabilite în baza Legii nr. 119/2010 și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2011, aprobată prin Legea nr. 165/2011, cu modificările și completările ulterioare, se restituie titularilor, la cererea acestora, în mod eșalonat, pe o perioadă de cel mult 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Modalitatea de aplicare a prevederilor alin. (1) se va stabili prin norme aprobate prin hotărâre a Guvernului, emise în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 122. - În termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele cărora li se deschide dreptul la pensie pot opta pentru modul de calcul al pensiei în baza prezentei legi sau a Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 123. - Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2016.

Art. 124. - La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) art. 1 lit. a) și b), art. 4 alin. (1) lit. a), art. 5 alin. (1), (2) și (3), art. 8, art. 9 lit. b) și art. 11 din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 30 iunie 2010;

b) art. 89 alin. (1) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 877 din 28 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare;

c) Legea nr. 241/2013 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor acordate beneficiarilor proveniți din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 19 iulie 2013, cu modificările ulterioare;

d) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2011 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor acordate beneficiarilor proveniți din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 81 din 31 ianuarie 2011, aprobată prin Legea nr. 165/2011, cu modificările și completările ulterioare;

e) art. II și III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 98/2011 pentru modificarea Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, precum și pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor administrate privat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 22 noiembrie 2011, aprobată prin Legea nr. 108/2012, cu modificările ulterioare.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR
VALERIU-ȘTEFAN ZGONEA

PREȘEDINTELE SENATULUI
CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON POPESCU-
TĂRICEANU

București, 24 iulie 2015.

Nr. 223.

ANEXĂ**VÂRSTA STANDARD**

de pensionare pentru militari, polițiști și funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, din domeniul apărării naționale, ordinii publice și securității naționale

Luna și anul nașterii	Luna și anul pensionării	Vârsta standard de pensionare (ani/luni)
Octombrie 1959	Ianuarie 2016	56/3
Noiembrie 1959	Februarie 2016	56/3
Decembrie 1959	Martie 2016	56/3
Ianuarie 1960	Mai 2016	56/4
Februarie 1960	Iunie 2016	56/4
Martie 1960	Iulie 2016	56/4
Aprilie 1960	Septembrie 2016	56/5
Mai 1960	Octombrie 2016	56/5
Iunie 1960	Noiembrie 2016	56/5
Iulie 1960	Ianuarie 2017	56/6
August 1960	Februarie 2017	56/6
Septembrie 1960	Martie 2017	56/6
Octombrie 1960	Mai 2017	56/7
Noiembrie 1960	Iunie 2017	56/7
Decembrie 1960	Iulie 2017	56/7

Ianuarie 1961	Septembrie 2017	56/8
Februarie 1961	Octombrie 2017	56/8
Martie 1961	Noiembrie 2017	56/8
Aprilie 1961	Ianuarie 2018	56/9
Mai 1961	Februarie 2018	56/9
Iunie 1961	Martie 2018	56/9
Iulie 1961	Mai 2018	56/10
August 1961	Iunie 2018	56/10
Septembrie 1961	Iulie 2018	56/10
Octombrie 1961	Septembrie 2018	56/11
Noiembrie 1961	Octombrie 2018	56/11
Decembrie 1961	Noiembrie 2018	56/11
Ianuarie 1962	Ianuarie 2019	57/0
Februarie 1962	Februarie 2019	57/0
Martie 1962	Martie 2019	57/0
Aprilie 1962	Mai 2019	57/1
Mai 1962	Iunie 2019	57/1
Iunie 1962	Iulie 2019	57/1
Iulie 1962	Septembrie 2019	57/2
August 1962	Octombrie 2019	57/2
Septembrie 1962	Noiembrie 2019	57/2
Octombrie 1962	Ianuarie 2020	57/3
Noiembrie 1962	Februarie 2020	57/3
Decembrie 1962	Martie 2020	57/3

Ianuarie 1963	Mai 2020	57/4
Februarie 1963	Iunie 2020	57/4
Martie 1963	Iulie 2020	57/4
Aprilie 1963	Septembrie 2020	57/5
Mai 1963	Octombrie 2020	57/5
Iunie 1963	Noiembrie 2020	57/5
Iulie 1963	Ianuarie 2021	57/6
August 1963	Februarie 2021	57/6
Septembrie 1963	Martie 2021	57/6
Octombrie 1963	Mai 2021	57/7
Noiembrie 1963	Iunie 2021	57/7
Decembrie 1963	Iulie 2021	57/7
Ianuarie 1964	Septembrie 2021	57/8
Februarie 1964	Octombrie 2021	57/8
Martie 1964	Noiembrie 2021	57/8
Aprilie 1964	Ianuarie 2022	57/9
Mai 1964	Februarie 2022	57/9
Iunie 1964	Martie 2022	57/9
Iulie 1964	Mai 2022	57/10
August 1964	Iunie 2022	57/10
Septembrie 1964	Iulie 2022	57/10
Octombrie 1964	Septembrie 2022	57/11
Noiembrie 1964	Octombrie 2022	57/11
Decembrie 1964	Noiembrie 2022	57/11

Ianuarie 1965	Ianuarie 2023	58/0
Februarie 1965	Februarie 2023	58/0
Martie 1965	Martie 2023	58/0
Aprilie 1965	Mai 2023	58/1
Mai 1965	Iunie 2023	58/1
Iunie 1965	Iulie 2023	58/1
Iulie 1965	Septembrie 2023	58/2
August 1965	Octombrie 2023	58/2
Septembrie 1965	Noiembrie 2023	58/2
Octombrie 1965	Ianuarie 2024	58/3
Noiembrie 1965	Februarie 2024	58/3
Decembrie 1965	Martie 2024	58/3
Ianuarie 1966	Mai 2024	58/4
Februarie 1966	Iunie 2024	58/4
Martie 1966	Iulie 2024	58/4
Aprilie 1966	Septembrie 2024	58/5
Mai 1966	Octombrie 2024	58/5
Iunie 1966	Noiembrie 2024	58/5
Iulie 1966	Ianuarie 2025	58/6
August 1966	Februarie 2025	58/6
Septembrie 1966	Martie 2025	58/6
Octombrie 1966	Mai 2025	58/7
Noiembrie 1966	Iunie 2025	58/7
Decembrie 1966	Iulie 2025	58/7

Ianuarie 1967	Septembrie 2025	58/8
Februarie 1967	Octombrie 2025	58/8
Martie 1967	Noiembrie 2025	58/8
Aprilie 1967	Ianuarie 2026	58/9
Mai 1967	Februarie 2026	58/9
Iunie 1967	Martie 2026	58/9
Iulie 1967	Mai 2026	58/10
August 1967	Iunie 2026	58/10
Septembrie 1967	Iulie 2026	58/10
Octombrie 1967	Septembrie 2026	58/11
Noiembrie 1967	Octombrie 2026	58/11
Decembrie 1967	Noiembrie 2026	58/11
Ianuarie 1968	Ianuarie 2027	59/0
Februarie 1968	Februarie 2027	59/0
Martie 1968	Aprilie 2027	59/1
Aprilie 1968	Mai 2027	59/1
Mai 1968	Iulie 2027	59/2
Iunie 1968	August 2027	59/2
Iulie 1968	Octombrie 2027	59/3
August 1968	Noiembrie 2027	59/3
Septembrie 1968	Ianuarie 2028	59/4
Octombrie 1968	Februarie 2028	59/4
Noiembrie 1968	Aprilie 2028	59/5
Decembrie 1968	Mai 2028	59/5

Ianuarie 1969	Iulie 2028	59/6
Februarie 1969	August 2028	59/6
Martie 1969	Octombrie 2028	59/7
Aprilie 1969	Noiembrie 2028	59/7
Mai 1969	Ianuarie 2029	59/8
Iunie 1969	Februarie 2029	59/8
Iulie 1969	Aprilie 2029	59/9
August 1969	Mai 2029	59/9
Septembrie 1969	Iulie 2029	59/10
Octombrie 1969	August 2029	59/10
Noiembrie 1969	Octombrie 2029	59/11
Decembrie 1969	Noiembrie 2029	59/11
Ianuarie 1970	Ianuarie 2030	60/0